

РОЛЯТА НА ИНТЕРАКТИВНИЯ БИНАРЕН УРОК В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК КАТО ЧУЖД

Д-р Маргарита Димитрова, гл. ас. д-р Васил Димитров
Медицински университет – Пловдив
Теодора Тодорова

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания – БАН

Резюме. Провеждането на експеримент за ролята на бинарния интерактивен урок с участието и на научен сътрудник от БАН има изключително важна роля в процеса на учене. Урокът е относно опознаване ролята на природните продукти за здравето ни. Основните цели в този интерактивен бинарен урок са: разширяване и надграждане на граматическите знания и развитие на специализирани речевни умения на студентите по медицина на български език чрез включване в иновативни формати за повишаване на комуникативната компетентност; въвеждане на псевдокомуникативни задачи с отделни речевни действия, повторение на фрази и създаване на собствени кратки диалози, комуникативни упражнения за изграждане на цялостни по-обемни диалози и наративни текстове; провеждане на екипна работа за създаване на ситуационни разработки, трансформации и психологическо тестване за отчитане параметрите на готовността за екипност, взаимно уважение, доверие, взаимопомощ, отговорност в условията на мултикултурност.

Ключови думи: бинарни интерактивни уроци; екипна работа; творческо учене; комуникативни умения

1. Увод

Процесът на обучение по български език като чужд се развива чрез създаване на нови комуникативноречевни модели за преподаване. Представянето на един от инструментите на процесуалния блок в създадения от нас модел на работа – интерактивен бинарен урок, дава възможност за оценка на практическата роля от въвеждането на подобен инструмент в модела на учене. Самото учене се реализира в мултикултурна среда по създаден от нас през 2018 г. учебник за чуждестранни студенти по медицина, обучение на английски език, втори курс, втори семестър – „Специализиран българ-

ски език за чуждестранни студенти по медицина“, който към момента се допълва и преработва за всяка учебна година след анализ на цялостната работа през годината и чрез провеждане на анонимни неофициални анкети със студентите. Те са за саморефлексия след апробиране на новите учебни пособия и представят удовлетвореността на потребителя на образователна услуга от гледна точка на изучаването на български език с практическа функция и с медицинска насоченост. Четвъртото преработено издание, с което се работи през втората година в дистанционна среда, се основава на интердисциплинарна екипна работа на преподаватели по български, латински, английски и немски език и по биология в Департамента за езиково и специализирано обучение на преподаватели от специалност „Медицина“ в Медицинския университет – Пловдив, както и на съдействието на научен работник от БАН. За постигане на добра езикова компетентност на студентите в края на годината определящи са методите и инструментите на преподаване – традиционни и интерактивни; изграждане на речеви умения на български език чрез слушане, четене, говорене и писане. Въвеждащите наративни текстове и диалозите, комуникативните задачи и модулите за упражняване на езика за студентите от втори курс съответстват на необходимостта да се развият както общите езикови знания, така и практическите умения по Общата европейска езикова рамка от равнище В1 – В2 с усвояване и на специализирана медицинска лексика за 90 часа. Предварително верифицираната от нас динамична система за обучение, основаваща се на опита ни и резултатността от обучението на студентите в предходната година и първия семестър на втората година е основание да предложим чрез учебника следната система на работа. Английският език се използва като посредник. Целенасочено са преведени термини, терминологични словосъчетания и основни специализирани текстове; предложена е колаборация с латинския език.

Всеки урок е със следната структура: 1. *Наративен текст и въвеждащ диалог*; 2. *Граматика, термини и терминологични словосъчетания*; 3. *Модул от писмени упражнения*; 4. *Комуникативни задачи в рубриката „Разговаряйте“*; 5. *Задачи за слушане с разбиране в „Аз слушам и разбирам български език“*; 6. *Задачи за обратна връзка в „Отговаряйте сега“*; рубрика *„Актуална поща“* за реализиране на *интердисциплинарна комуникация*. В раздел *„Приложения“* в учебника са предоставени допълнителни възможности на преподавателя за различни типове задачи. Раздел *„Интересно е да знаем“* е свързан с ролята на природните продукти и здравословния начин на живот, с научните изследвания за лечебните свойства на билката *котешка стъпка* и предлага упражнения за работа със студенти.

В търсенето на пътища за преодоляване на проблемите в обучението по български език като чужд в медицинска среда, ние развиваме посоче-

ната система на учене, като в настоящата статия представяме апробиран инструмент на учене – бинарен интерактивен урок в три учебни часа по 45 минути и задаване на домашна работа, попълване на рефлексивен дневник за отчитане на резултатност в следващ урок. Една от съществените възможности в този аспект е използването в образователната среда на информационните компютърни технологии в дистанционна среда и на други интерактивни инструменти на работа в интерактивния бинарен урок по български език относно **опознаване ролята на природните продукти за здравето ни**. Взаимодействието между двама различни специалисти по генетика и преподавател по български език като чужд започва от предварителната подготовка на урока за прилагане на различни иновативни методи и инструменти в обучението по български език и е условие за създаване на интерес у чуждестранните студенти в процеса на учене, както и за тяхното езиково и специализирано развитие. Основните цели в този интерактивен бинарен урок са: разширяване и надграждане на граматическите знания и развитие на специализирани речеви умения на студентите по медицина на български език чрез включване в иновативни формати за повишаване на комуникативната компетентност; въвеждане на псевдокомуникативни задачи с отделни речеви действия, повторение на фрази, комуникативни упражнения за изграждане на цялостни по-обемни диалози и наративни текстове; провеждане на екипна работа за създаване на ситуационни разработки и трансформации с цел усъвършенстване на уменията за взаимно уважение, доверие, взаимопомощ, отговорност в условията на мултикултурност. Задачите ни са: усвояване на езика на добро устно и писмено ниво съобразно посочените нива на компетентност от Европейската езикова рамка; прилагането на интерактивните паралелно с традиционните методи и инструменти на работа да води до развитие на творческо и креативно мислене и постигнато добро изразяване на чужд за студентите език; чрез усъвършенстване на комуникативните умения да се постигне добро овладяване на езика за професионална реализация.

В изложението предлагаме описание на основните стъпки при реализиране на интерактивен урок за ролята на природните продукти за здравето ни. Урокът е апробиран в рамките на две учебни години във втори курс, летен семестър в 4 групи с 48 студенти – 2 групи през първата година с третото преработено издание на същия учебник и 2 групи през втората година, по 12 участващи към момента студенти в група с четвъртото преработено и допълнено издание. Паралелно с традиционните въвеждаме и интерактивни методи и техники, които пораждат интерес, активизират студентите в процеса на комуникация и дават възможност за усъвършенстване на прагматичните им умения. Чрез интерактивните методи ученето въздейства и върху емоциите на обучаващите се. Това е учене в ситуация,

в която нещо се преживява, има действия и различен тип активност за постигане на желаните комуникативни умения.

2. Основни инструменти за постигане на комуникативна компетентност

Усъвършенстването на комуникативната компетентност в дистанционна среда е свързано с определяне на: комуникативните цели и задачи по темата; методите и инструментите на преподаване – традиционни и интерактивни; на необходимия граматически материал и на задачите и съответните речеви умения – слушане, четене, говорене и писане. Надеждността на усвояване се определя и от стратегийната компетентност в процеса на учене на двата субекта – преподаватели и студенти. Концепцията на Фани Бойкова, че *„Стратегийната компетентност се свързва с уменията да можеш да преодоляваш затруднения при среща с непозната езикова и неезикова информация в разнообразни ситуации на общуване“* (Bojkova 2016, 113) в случая е определяща и за двата субекта и е актуална при постигането на добри комуникативни резултати. Процесът на учене се ръководи чрез презентация, включваща както материали от научния сътрудник за ролята на природния продукт *котешка стъпка*, така и различни типове езикови задачи за развитие на комуникативните компетентности на студентите. Стремещът ни е студентите медици да усвоят езика чрез повече комуникативни задачи и да бъдат включени в разнотипни речеви актове. Хипертекстът като информационно технологично средство визуализира езиковата среда чрез текст, картини и задачи и активизира вниманието.

Инструмент №1. Презентацията на преподавателя следва логиката на урока, като представя текста за разработка и основните задачи и дава възможност не само за въздействие върху емоциите на студентите, а и за постигане на лингвистична компетентност, съдържаща *„...не само познание за езиковите единици, изграждащи структурнокомпозиционните особености на текста, но и потенциалните комуникативни значения, които позволяват на изграждащите компоненти да се комбинират специфично за всеки конкретен речев акт“* (Bojkova 2015, 121). Усвояването на нови знания и разширяването на натрупани такива се определя от овладяване нормите на книжовния език от целевата група и адекватно прилагане в езикова среда. Наративният текст, който предлагаме за разработка, привлича студентите с информативността по темата за природосъобразност, употреба и ефект в медицинската практика; с необходими за тях фрази от областта на научните изследвания и с възможността да създадат свои диалогични формати. Приемаме актуалността на обобщеното от нас мнение на Атанаска Тенева, че разбирането можем да свържем с обема от информация по определен проблем; от скоростта, с която я възприемаме; и от

интереса (по А. Тенева, виж. *Литература*). Тези елементи са съществени при дейностно-комуникативния подход на работа и учене на чужд език.

Инструмент №2. Вторият инструмент от нашата работа включва **разработка на наративен текст** за *котешката стъпка*. На презентацията предлагаме текста от научния сътрудник на български език с превод на английски във връзка с коректността на специализираните фрази на двата езика. Студентите имат възможност да разработят текста, като конструират смислени въпроси и отговори, използвайки прецизирани от научния сътрудник важни научни фрази, които употребяваме в различни езикови ситуации в медицинската практика. Предлагаме следните задачи:

1. *Прочетете текста. Задайте въпроси за употребата и за ефекта от прилагане на котешката стъпка в медицинската практика и отговорете чрез информацията в текста.*

Wild basil – Котешка стъпка

Котешката стъпка (Clinopodium vulgare L.) е едногодишно тревисто растение, което намира широко приложение в народната медицина. Използва се като отхрачващо и диуретично средство. Листата му се използват като подправка. В България често се предлага като лекарство за кожни раздразнения и подуване, облекчаване на симптомите при мастит и простатит. Известно е външното му приложение като антисептично средство при рани и наранявания. Отвари от Clinopodium vulgare се използват за лечение на стомашни язви, диабет и рак.

Лабораторни изследвания са показали, че котешката стъпка има добре изразен антиоксидантен, ДНК защитен, антимуtagenен и антиканцерогенен потенциал. Установена е силна антитуморна активност при in vitro тестове върху клетъчни линии A2058 (човешки метастатичен меланом), HEr-2 (човешки епидермоиден карцином на ларинкса) и L5178Y (миши лимфом). Етанолов, етилацетатен и ацетонов екстракт са показали антибактериална активност. При опити с плъхове е установено, че екстракт от котешка стъпка, смесен с храна, има профилактичен и терапевтичен ефект спрямо метилхолантренова канцерогенеза.

Тодорова, Теодора, 2015, ДНК защитен потенциал на биологично активни природни съединения с растителен произход, дисертация, София.

The wild basil (Clinopodium vulgare L.) is an annual herbaceous plant, which is widely used in folk medicine. It is used as an expectorant and diuretic. Its leaves are used as a spice. In Bulgaria, it is often offered as a remedy for skin irritation and swelling, and relieving symptoms of mastitis and prostatitis. Its external use is known as an antiseptic agent for wounds and injuries.

Clinopodium vulgare potions are used to treat stomach ulcers, diabetes and cancer.

Laboratory studies have shown that the wild basil has a well-expressed antioxidant, DNA-protective, antimutagenic and anticarcinogenic potential. A strong antitumor activity was detected in *in vitro* tests on A2058 (human metastatic melanoma) cell lines, HEP-2 (human epidermoid carcinoma of the larynx) and L5178Y (mouse lymphoma). Ethanol, ethyl acetate and acetone extract have shown antibacterial activity. In studies with rats, it has been found that a *Clinopodium vulgare* extract mixed with food has a prophylactic and therapeutic effect on methylcholandrecan carcinogenesis.

От реализирането на тази задача през първата и през втората година отчитаме следните резултати.

Участници във всяка група са 12 студенти.

Първият писмено формулиран от студентите въпрос най-често е с едно просто изречение: *Как се прилага котешката стъпка в медицината?*

Писмените отговори се основават на три прости разширени изречения с 44 до 60 думи. Преобладаващо се използват термините от научния текст и неутрална лексика. Изграждането на изреченията отговаря на граматическите критерии за съставяне на просто разширено изречение.

При произнасяне грешките са в следните думи: „отхрачващо“, „диуретично“, „антисептично“, „симптоми“, „простатит“. Налага се индивидуално и групово повтаряне на тези думи за автоматизиране на речта. Предлагаме и възможност всеки студент да състави кратки прости изречения с посочените думи с цел правилно произнасяне и отчитане на разбирането и възможността за включване в индивидуалната реч.

Предлагаме един от създадените цялостни текстове:

Котешката стъпка се използва като отхрачващо и диуретично средство и като антисептично средство при рани и наранявания. Прилага се като лекарство за кожни раздразнения и подуване и за облекчаване на симптомите при мастит и простатит. Отвари се използват за лечение на стомашни язви, диабет и рак.

Втори писмено формулиран въпрос с едно просто изречение: *Какъв е ефектът от прилагането на котешката стъпка в медицината?*

Писмените отговори и през двете години се основават на едно просто разширено изречение със 17 до 25 думи. Преобладаващо се използват термините и последователността на подреждането им в научния текст.

При произнасяне грешките са в следната част от изречението: „антиоксидантен, ДНК защитен, антимутагенен и антиканцерогенен ефект, антитуморна, антибактериална активност, профилактичен и терапевтичен ефект“. Отново предлагаме възможност всеки студент да произнесе термините поотделно и след това да състави кратки прости изречения с

посочените думи с цел правилно произнасяне и отчитане на разбирането и възможността за включване в индивидуалната реч.

Даваме възможност на студентите да коригират изречения на свои състуденти или на собствените си изречения с цел включване на елементи от оценка и самооценка, както и на представяне на умения за степента на разбиране на българския език.

Предлагаме един от създадените цялостни текстове:

Котешката стъпка има антиоксидантен, ДНК защитен, антимуtagenен и антиканцерогенен ефект, антитуморна, антибактериална активност, профилактичен и терапевтичен ефект.

След като сме работили с научния текст, даваме на студентите втора задача отново чрез презентирание. Тя отчита ефекта от работата в екип за творческо мислене. Студентите се групират в три екипа по четирима без предварително определяне на участниците по готови критерии, а спонтанно и по предпочитание чрез прилагане на методите творческо мислене и синектика.

2. Природата ни дава много възможности да лекуваме и да се грижим за здравето на хората. Опишете с кратък наративен текст ситуация с прилагане на котешка стъпка за лечение. Използвайте информацията от вашите изречения по първа задача.

През двете години всяка от групите има по 10 минути време за работа. Групите работят една след друга. Създадените текстове през първата година са по-кратки – 3 до 4 прости изречения, рядко разширени. А през втората година преобладават простите разширени изречения. Но и в двата случая са описани различни ситуации – бъбречно заболяване, кожни проблеми, стомашна язва, бронхит и други, като се отчита и ефектът от употребата на котешка стъпка паралелно с предписана терапия. Студентите осмислят съпътстващия ефект на котешката стъпка към приложената терапия, както и приемането на билката с профилактична цел. В процеса на създаване на общ цялостен текст участват всички студенти в екипите, коригират се с уважение един към друг и се допълват взаимно.

Инструмент №3. Работата със снимков материал включва прилагането на методите **брейнсторминг** и **асоциативно мислене**. За рефлексивност и за развитие на творческото мислене ги прилагаме комплексно. На презентацията сме включили снимков материал, който провокира различни възможни за интерпретация в ситуации.

Задача за работа в екип:

– *Погледнете снимката и запишете онези фрази от наративните текстове, за които спонтанно се сецате.*

– *Направете диалог.*

– *Коментирайте заедно диалозите.*

Снимка 1. Котешка стъпка

Източник:

Снимка 2. Котешка стъпка

Източник: <https://kasnaprolet9999.blog.bg/photos/63527/Vilka2243.JPG>

Чрез тези задачи се създават възможности за мотивираност на стремеж за саморазвитие на уменията на студентите да анализират, да отразяват представи чрез текст и картина, да обобщават и да изграждат цялостни езиково добре оформени диалози. Тези задачи, включващи и групов вариант на работа, представят важноста на въведения от психолозите метод синектика за групово търсене на идеи и превръщане на неизвестното за тях в известно.

През двете години студентите много лесно създават диалози на основата на създадените наративни текстове, като включват участници: лекар и лекар, лекар – пациент, преподавател и студент по медицина. Прилагат творческо мислене в действията и изказа в ситуацията и включват още изречения от предходни уроци. Ориентират се в изказа на български език, защото новите проблемни думи и фрази вече са автоматизирани още в първото и второто упражнение. Диалозите включват вече и определен брой сложни изречения със съчинителни и подчинителни връзки и с три и четири прости изречения в състава на сложното. Тези умения са базирани на прилагането на подобни инструменти на процесуалния блок в предходни уроци.

Инструмент №4. Четвъртият етап се реализира в следващ урок. Форматът на рефлексивния дневник се задава за домашна работа и се изпраща на студентите и в електронните пощи. В края на този бинарен урок се обясняват изискванията за попълване на дневника. Този формат ни дава възможност за обратна връзка относно усвоените, разширени и приложени знания. Със създаване на рефлексивен дневник като формат за психологическо тестване (по Василев и колектив; предлагаме стандартизиран вариант) и чрез изграждане на умения за даване в следващия урок на оценка и за самооценяване студентите усъвършенстват уменията си за включване в процеса за отчитане на резултатност.

За рефлексивните дневници се разработва матрица (съгласувана е с психолог), която е зададена и на презентацията. Преподавателят разяснява същността на работата с дневника.

Направете ваши проучвания за ролята на един природен продукт за здравето.

➤ ***Представете си следното!***

Аз се грижа за хората... Как?

Попълнете рефлексивния дневник. Включете ролята на природен продукт. Съставете кратък здравословен режим на хранене за пациент. Представете го на колегите.

Примерни изречения:

- *Яжте здравословна храна за предпазване от рак: повече плодове и зеленчуци.*

- *Не яжте солена храна за предпазване от рак на стомаха, високо кръвно налягане, при проблеми с бъбреците.*

Дневниците отразяват свободното мислене на участниците по проблема за ролята на природните продукти за здравето ни. За целта даваме възможност тази задача да бъде реализирана чрез индивидуална работа самостоятелно. Структурата не позволява отговорите да се приемат като преднамерен извод във връзка с определена дейност.

1 раздел. Занимателният характер с емоционално кратко представяне „*Аз съм...*“ и с попълване на лого в първи раздел има за цел матрицата да зададе възможност за откровеност.

2 раздел. Чрез рубриците „*Какво знам за природните продукти?*“, „*Мога ли да се грижа за хората и чрез прилагане на природни продукти?*“ и „*Аз искам да науча за природните продукти...*“ във втори раздел акцентът е върху първичната оценка и самооценка на студента, основана на непосредствени общи наблюдения и самонаблюдения.

3 раздел. Рубриката е „*Предлагам на другите моята идея за природните продукти и нашето здраве. Довери ми се и опитай...*“ и е свързана с творческо, асоциативно и аргументирано мислене на всеки студент по проблема за ролята на природните продукти за нашето здраве.

4 раздел. „*Открих повече за себе си, за природните продукти и здравето и за здравословния начин на живот*“. Реализира се диалог с останалите участници в дискусия.

Обобщителната част е в следващ урок в дискуссионен формат.

Работата ни като преподаватели и изследователи дава възможност да се направи проучване във връзка с ролята на интерактивните уроци (в случая бинарен интерактивен) в процеса на учене на български език като чужд в мултикултурна среда. При верифицирането на проблеми, методи и форми на работа и възможностите за тяхното преодоляване определяща е активната работа с чуждестранни студенти за една година с 24 души средно. Активното им включване в този тип урок през двете години понякога се определя и от спецификите на мултикултурността, които ние трябва да познаваме, и е необходимо да се съобразяваме с това.

От наблюденията върху ефективността в дистанционна среда на традиционните методи на работа за разработка на основен наративен текст, конструиране на изречения, на нов наративен текст и трансформиране на този текст в диалог, както и на прилагането на възможности на информационните компютърни технологии, на брейнсторминга и асоциативните задачи, на творческото мислене включително и чрез предложени изследвания и акценти върху специфични научни фрази от научния сътрудник установяваме следното.

1. За студентите работата в дистанционна среда с непрякото, а при възможност и с прякото участие на научен сътрудник и чрез включване на въз-

можностите на информационните компютърни технологии: е по-бърза и лесна; могат да се реализират от всеки участник индивидуални корекции и да се разясняват пропуски и допуснати грешки чрез възможностите в интернет пространството; възможна е групова работа в час. Комплексно и творчески приложените раздели активизират мисленето и дейността на студентите. Приложените елементи на оценка и самооценка в задачите са форми, чрез които студентите имат възможност да сравняват знанията и постиженията си по определени критерии или образци и да развиват критично-оценъчното си мислене в процеса на собственото си развитие. Етичността им включва: разбирателство в групата по отношение на верски и етнически различия, съпричастност, развитие на уменията за говорене в конкретни ситуации.

2. Резултатността във връзка с комуникативните умения на български език на чуждестранните студенти е следната: осъществяваме по-бърза, лесна и цялостна (езикова, стилова и идейна) комуникация между преподавателя и студентите при изпълнението на езикови задачи; реализираме индивидуални и групови корекции и разясняваме пропуски и допуснати грешки; активизираме мисленето и работата по време на урока. Създават се добри взаимоотношения както между екипа на преподавателя и студентите, така и между самите студенти – важен фактор за ефективност и креативност.

3. Заключение

Създаването на пътища за формиране у студентите на езикови умения и комуникативни компетентности е основна част от работата ни по български език с чуждестранни студенти по медицина в мултикултурна среда. Провеждането на експеримент за ролята на бинарния интерактивен урок в образователния процес по български език като чужд има изключително важна роля в процеса на учене. Експериментът с проучване на ефективността в учебния час е част от един по-мощен експеримент за ролята на иновациите при верифициране на модел за работа по български език като чужд. Динамичното развитие в нова среда на създаден иновативен модел за работа чрез прилагане паралелно на традиционни и иновативни методи и форми на учене има не само значение за обучението, а и в съвременните условия на мултикултурност за създаване на нови пътища за образование. Моделът реализира актуалност чрез развитието на уменията за екипност, креативно отношение към научни и приложни проблеми и чрез стремеж към актуалност и личностно развитие.

ЛИТЕРАТУРА

Бойкова, Ф., 2016. Актуални аспекти на обучението по български език – комуникативни стратегии за социализация. *Български език и литература*, (2), 113.

- Бойкова, Ф., 2015. Прагматични аспекти на обучението по български език при работа с текст. *Български език и литература*, (2), 121.
- Василев, В. и Й. Димова, Т. Коларова-Кънчева, 2005. Рефлексия и обучение. I част, Рефлексията – теория и практика. Пловдив: Макрос, 115, 2005. По: Gordon, W., 1961. *Sinectics: The Development of Creative Capacity*. New York
- Тенева, А., 2013. *За развитието на някои комуникативни умения в условията на университетско образование*. Сборник доклади, V национална научна конференция, Пловдив, 31.
- Тенева, А., 2016. Образът на университетския преподавател в очите на студента. В: *Теория и практика на психолого-педагогическата подготовка на специалистите в университета*. Сборник с научни доклади. Втора книга. Габрово: Екс-Прес, 561.

REFERENCES

- Boykova, F., 2016. Aktualni aspekti na obuchenieto po balgarski ezik – komunikativni strategii za sotsializatsiya. *Bulgarski Ezik i Literatura – Bulgarian Language and Literature*, №2, 111-126.
- Boykova, F., 2015. Pragmatichni aspekti na obuchenieto po balgarski ezik pri rabota s tekst *Bulgarski ezik I literatra - Bulgarian Language and Literature*, №2, 120-129, 121.
- Vasilev, V. i Y. Dimova, T. Kolarova-Kancheva, 2005. Refleksiya i obuchenie. I chast, Refleksiyata – teoriya i praktika. Plovdiv: Makros, 115, 2005. In: Gordon, 1961, Gordon, W. (1961): *Sinectics: The Development of Creative Capacity*. New York.
- Teneva, A., 2013. *Za razvitiето na nyakoi komunikativni umeniya v usloviyata na universitetsko obrazovanie*. Sbornik dokladi, V natsionalna nauchna konferentsiya, Plovdiv, 31.
- Teneva, A., 2016. Obrazat na universitetskiya prepodavatel v ochite na studenta. In: *Teoriya i praktika na psihologo-pedagogicheskata podgotovka na spetsialista v universiteta*. Sbornik s nauchni dokladi. Vtora kniga. Gabrovo: Eks-Pres, 561.

THE ROLE OF THE INTERACTIVE BINARY LESSON IN TEACHING BULGARIAN AS A SECOND LANGUAGE

Abstract. The conducting of an experiment on the role of the binary interactive lesson with the participation of a research associate from the Bulgarian Academy of Sciences (BAS) has an extremely important part in the learning process. The lesson is about getting to know the role of the natural products in our health. The main

objectives of this interactive binary lesson are: expanding and improving of the grammatical knowledge and development of specialized language skills in Bulgarian of our medical students by including them in innovative formats to increase their communicative competence; introduction of pseudo-communicative tasks with particular speech actions, repetition of phrases and creation of own short dialogues, communicative exercises for building complete and bigger dialogues and narrative texts; utilizing teamwork for creating situational compositions, transformations and psychological testing for measuring the parameters of readiness for working in a team, mutual respect, trust, mutual assistance, responsibility in a multicultural environment. In this manuscript we offer the specifics of an interactive lesson about the role of natural products and health realized with foreign students. We specify the opportunities for language acquisition orally and in writing in accordance with the indicated levels of competence of the European Language Framework. We take into account the possibilities for the application of interactive in parallel with the traditional methods and tools of work, so as to achieve the development of creative thinking in a foreign language for students, as well as the improvement of communicative skills for professional realization.

Keywords: binary interactive lesson; teamwork; creative thinking; communicative skills

✉ **Dr. Margarita Dimitrova**

<https://orcid.org/0000-0003-4510-3938>

Bulgarian Language Section

Department for Language and Specialized Training

Medical University – Plovdiv

15A, Vasil Aprilov Blvd.

4002 Plovdiv, Bulgaria

E-mail: margarita.dimitrova@mu-plovdiv.bg

✉ **Dr. Teodora Todorova, Assist. Prof.**

<https://orcid.org/0000-0003-1075-4482>

Institute for Biodiversity and Ecosystems Research

Bulgarian Academy of Science

2, Gagarin St.

1113 Sofia, Bulgaria

E-mail: tedi_todorova@yahoo.com

✉ **Dr. Vasil Dimitrov, Assist. Prof.**

Bulgarian Language Section

Department for Language and Specialized Training

Medical University – Plovdiv

15A, Vasil Aprilov Blvd.

4002 Plovdiv, Bulgaria

E-mail: vasil.dimitrov@mu-plovdiv.bg